

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Eremciuc Ghenadie și de către avocatul Popescu Petru în numele inculpatului Morari Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui

Morari Vadim Nicolai, născut la 01 noiembrie 1988, originar și domiciliat în or. Sîngerei, str. Sf. Gheorghe 11;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 11.06.2012 – 10.10.2012 (prima instanță)
2. 06.11.2012 – 23.10.2013 (instanța de apel)
3. 28.01.2014 – 12.03.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 10 octombrie 2012, a fost încetat procesul penal în privința lui Morari Vadim în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, din motivul împăcării părților.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Morari Vadim la 26 mai 2012, aproximativ la orele 04:40, aflându-se în preajma salonului de jocuri de noroc „Magic”, situat pe str. Independenței 115 A din or. Sîngerei, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras de la cet. Cebotari Ion bani în sumă de 200 lei.

Acțiunile lui Morari Vadim au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 188 alin. (1) Codul penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-ului Sîngerei, Bantiș Victor, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Morari Vadim și fie condamnat în baza art. 188 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, pe motiv că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(1) Cod penal este dovedită pe deplin prin materialele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată. Consideră, că la pronunțarea sentinței, instanța de fond a dat o apreciere eronată probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, ulterior examinate în ședința de judecată.

3.1. În apelul suplimentar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina, sa solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului Morari Vadim să fie reîncadrate din prevederile art. 187 alin. (1) Cod penal în prevederile art. 188 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2013 au fost admise apelurile declarate din motivele invocate, inclusiv din oficiu, casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Morari Vadim a fost condamnat în baza art. 187 alin.(2) lit. e) Cod penal la 3 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a cumulat parțial pedeapsa numită prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2013, aplicându-i lui Morari Vadim pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat, că Morari Vadim la 26 mai 2012, aproximativ la orele 04:40, aflându-se în preajma salonului de jocuri de noroc "Magic", situat pe str. Independenței 115 "A" din or. Sîngerei, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, 1-a acostat pe cet. Cebotari Ion, aplicându-i o lovitură cu pumnul în regiunea feței, în urma căreia acesta a căzut jos, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.146 D din 28.05.2012 leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată și i-a sustras 200 lei.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că încadrarea acțiunilor inculpatului Morari Vadim în baza art.188 alin. (1) Cod penal este una greșită, deoarece nu s-a ținut cont de raportul de expertiză medico-legală 146 D din 29.05.2012 (f.d.18), din care rezultă, că părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, o asemenea violență nu poate fi considerată ca periculoasă pentru viață ori sănătate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, se solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, invocând următoarele:

- consideră, că înlocuirea cuvântului *atac* cu cuvântul *acosta* este inacceptabil, fiindcă ultimul are cu totul altă însemnătate, iar instanțele judecătorești nu-s organ de urmărire penală., astfel circumstanțele de fapt sunt altele decât cele reținute prin sentință și decizie, rezultă că și *circumstanțele de drept* urmează a fi reîncadrate din 187 alin. (2) lit. e) Cod penal în art. 188 alin.(1) Cod penal;

- instanța de apel incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului Morari Vadim din prevederile art. 188 alin. (1) Cod penal în prevederile art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Astfel, la baza deciziei instanței de apel au stat circumstanțele indicate în Recomandarea nr.51 a Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art. 188 alin.(1) Cod penal *"unde se invocă, că în cazul când în scopul*

acaparării bunurilor, s-a aplicat violență fizică urmată de cauzarea vătămarilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă ori lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viață ori sănătate, astfel că acțiunile urmează a fi calificate ca jaf. La baza concluziei menționate au stat dispozițiile Regulamentului de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.99 din 27.06.2003, modificat prin ordinul Ministerului Sănătății nr.654 din 16.08.2011.

Conform pct.6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, în sensul dispozițiilor art. 188 Cod penal, prin „atac” trebuie de înțeles *acțiuni agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.*

Astfel, consideră procurorul că instanța de apel la adoptarea deciziei eronate, a luat ca bază prevederile Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.51, care deși, în context prevede, că explicațiile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 cu privire la înțelesul expresiei „violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei”, contravin unor norme penale, precum și prevederilor Regulamentului de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.99 din 27.06.2003, modificat prin ordinul Ministerului Sănătății nr.654 din 16.08.2011 și Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 37 din 22.11.2004, cu modificările ulterioare, „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii”, și nu prevederilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 care este în vigoare și în prezent;

- dacă să admitem că prevederile Recomandării nr. 51 și mențiunea din hotărârea instanței de apel, potrivit căreia „*vătămarea corporală de grad mediu sau cele ușoare cu dereglarea sănătății de lungă ori scurtă durată nu sunt considerate ca periculoase pentru viața persoanei*” sunt corecte, adică sunt prezente semnele calificate ale jafului (art. 187 Cod penal), atunci, circumstanțele menționate, raportate la cauza din speța dată, potrivit cărora lui Cebotari Ion i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, confirmate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 164 D din 28.05.2012, în coraport cu definiția vătămării corporale, stabilesc atingere integrității anatomice a organelor și țesuturilor sau a funcțiilor acestora, fapt ce impune încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului ca jaf.

Dacă Morari V. numai „*amenința pătimitul cu aplicarea unei asemenea violențe*”, adică *nu se aducea atingere integrității anatomice a organelor și țesuturilor sau a funcțiilor acestora cet. Cebotari*, atunci acțiunile erau calificate în baza art. 188 Cod penal, ca tâlhărie, ce în viziunea procurorului nu este logic.

5.1. În recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Petru în numele inculpatului Morari Vadim fără a se indica vre-un termen concret din art. 427 Cod de procedură penală se solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocându-se că:

- la emiterea deciziei, instanței de apel, în mod eronat sau apreciat probele administrate din punct de vedere al pertinentei și contradictorialității acestora, lăsând fără apreciere probele prezentate de partea apărării;

- declarațiile date de către partea vătămată Cebotari Ion în instanța de apel au fost depuse sub jurământ și sunt greșit apreciate de instanța de apel, deoarece faptul aplicării presiunii de către inculpatul Morari Vadim sau a rudelor acestuia față de partea vătămată Cebotari Ion este imposibil, fiind-că în acea perioadă inculpatul se afla în loc de detenție, iar de către partea acuzării nu au fost prezentate careva probe privind aplicarea presiunii;

- la baza hotărârii de condamnare, instanța de apel a pus declarațiile martorilor Pavlovscaia T. și Bordeniuc M., care au menționat că Morari V. și Cebotari I. au ieșit ambii afară, apoi au revenit, însă nu au văzut echimoza de pe fața părții vătămate Cebotari Ion, deși alt martor Pasat I., care de fapt este prietenul părții vătămate, a declarat că Morari Vadim l-ar fi lovit pe Cebotari Ion. Consideră declarațiile acestor martori contradictorii, instanța de apel s-a bazat de fapt, doar pe declarațiile martorului Pasat I., motiv ce a dus la recalificarea acțiunilor inculpatului în prevederile art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal;

- atrage atenția asupra faptului că organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Morari V. în baza art. 188 alin (1) Cod penal, instanța de fond a recalificat acțiunile lui Morari V. în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, în motivarea apelului declarat de procurorul Costăș V. s-a solicitat recalificarea acțiunilor lui Morari V. în baza art. 188 alin. (1) Cod penal, iar instanța de apel a recalificat acțiunile inculpatului și l-a condamnat pe Morari V. în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, acest fapt venind în contradicție cu prevederile articolului 6 al CEDO, deoarece nu a dat posibilitatea apărării de a-și exercita dreptul la apărare într-un mod concret și efectiv, în special în termeni utili.

6. Verificând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată, că este vădit neîntemeiat.

6.1.Referitor la recursul ordinar declarat de procuror.

Conform textului recursului ordinar declarat de procuror se invocă ca temei de casare a hotărârii atacate art. 427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, cazul când instanța de apel a dat faptei săvârșite o încadrare juridică greșită.

Acest temei, însă, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În fapt și în drept, hotărârea contestată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le

sub aspectul pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, fapt ce face ca concluzia privind motivarea soluției adoptate, încadrarea acțiunilor inculpatului Morari Vadim în baza art.187 alin. (2) lit. e) Cod penal este una corectă, deoarece s-a ținut cont de raportul de expertiză medico-legală 146 D din 29.05.2012 (f.d.18), din care rezultă, că părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, o asemenea violență nu poate fi considerată ca periculoasă pentru viață ori sănătate.

Explicațiile în acest sens sunt date în recomandarea nr. 51 din 20.06.2013 a Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție, fiind indicat că – „săvârșirea tâlhăriei prin atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, se înțelege acea violență prin care s-au provocat vătămări corporale de grad mediu ori grave. În cazul când, în rezultatul acțiunilor făptuitorului care, în scopul acaparării bunurilor, a aplicat violență fizică urmată de cauzarea vătămarilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă ori lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viață ori sănătate, astfel că acțiunile urmează a fi calificate ca jaf”.

Colegiul penal consideră că argumentul recurentului, referitor la faptul că „greșit instanța de apel în fapta constatată a înlocuit cuvântul „*atac*” cu cuvântul „*a acosta*” este inacceptabil, fiind-că în fapta constatată de instanța de apel (f.d. 235) se indică clar „*l-a acostat pe cet. Cebotari Ion aplicându-i o lovitură cu pumnul în regiunea feței... cauzându-i leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată... și i-a sustras 200 lei*”. Astfel fapta cuprinde dispoziția art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal în tot.

În asemenea condiții, recursul procurorului urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

6.2. Referitor la recursul avocatului Popescu Petru în numele inculpatului Morari Vadim.

În recursul declarat se indică că „organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Morari V. în baza art. 188 alin (1) Cod penal, instanța de fond a recalificat acțiunile lui Morari V. în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, în motivarea apelului declarat de procurorul Costăș V. s-a solicitat recalificarea acțiunilor lui Morari V. în baza art. 188 alin. (1) Cod penal, iar instanța de apel a recalificat acțiunile inculpatului și l-a condamnat pe Morari V. în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, acest fapt venind în contradicție cu prevederile articolului 6 al Convenției CEDO, deoarece nu a dat posibilitatea apărării de a-și exercita dreptul la apărare într-un mod concret și efectiv, în special în termeni utili”.

Acest argument, însă, nu poate fi acceptat de către instanța de recurs din motiv că conform doctrinei dreptului penal, art. 188 și art. 187 sunt infracțiuni din același capitol, au la bază același obiect, diferă doar prin violența aplicată în timpul sustragerii. Din materialele dosarului, rezultă că Sentința de condamnare a inculpatului Morari V. în baza art. 187 alin. (1) lit. Cod penal nu a fost contestată de partea apărării, deci se prezumă că partea apărării a fost de acord cu reîncadrarea acțiunilor în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, iar instanța de apel a stabilit că jaful a fost comis cu violență nepericuloasă, neschimbând esențial fapta constatată în prima instanță, la apelul procurorului în agravare.

Colegiul penal mai consideră că instanța de apel corect a pus la baza condamnării inculpatului Morari V. următorul cumul de probe descris în decizia atacată:

- declarațiile părții vătămate Cebotari Ion pe întreg parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul audierii în ordinea procedurii speciale, în fața judecătorului de instrucție (f.d. 133-136).

- declarațiile martorilor Pavlovscaia T. (f.d.149-150); Bordeniuc M. (f.d. 151-152); raportul de expertiză medico-legală 146 D din 29.05.2012 (f.d.18), din care rezultă, că părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, în rezultatul maltratării de către inculpatul Morari Vadim.

Astfel, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere corectă probelor, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just a încadrat acțiunile lui Morari Vadim în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal – jaful săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei.

Totodată Colegiul penal constată, că declarațiile părții vătămate Cebotari Ion din instanța de apel, sunt corect apreciate critic de către instanța de apel, deoarece ele contravin cumulului de probe descris și analizat corect în decizia atacată.

În această ordine de idei, Colegiul penal, enunță că temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs, deci recursul declarat de către avocatul Popescu Petru urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul pena

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Eremciuc Ghenadie și de către avocatul Popescu Petru în numele inculpatului Morari Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui **Morari Vadim Nicolai**, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 aprilie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae